

27. Feb. 1845

FAKTA

Dato:
27. Feb. 1845

Sidetal:
Dagbog D, side 11-12

Dagbogens placering:
Den Hirschsprungske Samling

Trykt udgave:
Jesper Svenningsen (red.): Seks år af
et liv. Johan Thomas Lundbye –
Dagbøger om tro, skæbne, kunst og
kærlighed, København 2018, s. 252-
254

TRANSSKRIFTION

27 Febr 45. Thursdag

Min Blegeplads.

I denne Uge har jeg atter malet, da Gudebillederne¹ bleve færdige i den forrige, og nu vel alt ere under Trykning. Jeg gjorde kun Rammerne til dem, men de toge mig ligesaa lang Tid, som selve Figurene kostede Lorenz. – Jeg arbejder paa min Blegeplads,² hvor især Græsfladen foran qvæler mig. Det er en grumme vanskelig Opgave: at male frodigt Græs lige ud til den nærmeste Forgrund, noget jeg helst undgaaer. Dette Billede skulde gjengive den Frodighed og Fred, der kan være i et saadant lille Parti, nærmest udenfor en Herregaardshave; det er her ikke det Store i Naturen, jeg vilde male, meget mere føler man Menneskehaanden allevegne, men det Yppige, der ingensteds lader Bunden sees for bare Græs og Planter. Solen staaer høit paa Himlen, men dens Skin bliver mig vanskeligt at fremstille, da det er udbredt over en altfor stor Flade, noget, der ikke mere kan ændres. De blinkende Piletræer, troer jeg, ere lykkedes mig ret vel, men Græsset arbejder jeg mig træt i. Jeg søger at fremstille, hvad der mindst er i mig selv, men siger ikke Heiberg: at Digteren synger skjønnest om, hvad han savner. Maatte dette da ogsaa lykkes mig, thi tre smaae Billeder,³ er kun en ringe Frugt af en heel Vinter, helst, naar de ere svage. Og paa disse tre bygger jeg dog mere end min Existents i den nærmeste Fremtid – de skulde jo tillige anbefale min Ansøgning, for hvilken ingen Anden taler, end jeg selv. – •12• Unge Pige!⁴ Du som forsmaaede mit Tilbud, tænker Du paa, at den, du stødte tilbage, kunde gjennem et langt Liv baaret Dig paa Hænderne, i Dit Smiil seet den Solg[]ands, som forsøder selv Armod, og som lokker frem de deiligste Blomster af den samme Jordbund, der nu kun bære Tidsler. Tænker Du paa, at mine bedste Billeder staae i smaae Bøger eller komme aldrig frem, mens de, der stilles ud for Enhver, ere forpiinte og sygelige; tænker Du paa, at det kunde have været omvendt, at Du havde i Din Magt, at gjøre mig til en dygtig Kunstner, og [jeg] skulde blevet det, kun for at glæde dig. – Eller – fortrækker et Haansmiil dit smukke Ansigt, hvergang Din Tanke dvæler ved ham, der tegnede saa mangt et Billed ved dine Forældres runde Bord, kun for at see Dig glad? Margrethe! jeg veed vel, jeg var dig ikke værd; men gaaer det altid efter Fortjeneste i denne Verden. Saa gid da han, til hvem Du hengiver Dig, maa være bedre end jeg, men gid Du dog altid maatte finde Plads til et lille Minde om den stakkels Maler, der hverken kjendte Verden eller sig selv.

¹ Lorenz Frølich's serie af "Mindeblade om den nordiske Højtid" med elleve skildring af nordiske guder, baseret på udsmykningen som Lundbye omtalte i dagbogen 15. januar 1845. Lundbye stod for at tegne de ornamentale indramninger i oldnordisk stil (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. C 34-37).

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

² Blegepladsen ved herregården Vognserup, privateje (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. 186).

³ Udover ovennævnte billede af blegepladsen ved Vognserup drejer det sig om To køer på åben mark, Statens Museum for Kunst, KMS8567 (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. 185) og Får ved en kæmpegrav, Statens Museum for Kunst, KMS504 (Madsen 1949, nr. 188). Alle tre billeder blev udstillet på forårets udstilling på Charlottenborg.

⁴ Margrethe Elisabeth Bauditz (1820-1906), hvem Lundbye havde friet til i juni 1844.

11.
ste. Den Maae er tildet for mig, mlykkeligt, at jeg saa dygt smaatl betale samme
Nisked. Og haad tydelig alle mine Arrangementer, haad tydelig selv den
gamle hene med Knappene, naar jeg dog ved Tjernet af yndige Pige
fotus. at mit Liv er usselt og fattigt og skummelt og censort og den
Tid. Althjers, da de Alle, der mi haad tlovers for mig, skulle ferlade
mig: den, som Antet haad, fra den skal og det tidet tager, som haad
haad. — Min Baardem gik hen, og først da jeg saa Dejen spalte jeg, at
jeg aldrig haad ved Dreng, min Kongdem eller dog den Trisked
er parti, men haad jeg nogen Tid vedet mig? Skal mit hele Liv engang
oprise ligende Nivellater af Manddom og Alderdom — hvorfor men
D da hoo tid? —
24 Febr 45 Thursday.
Min Blegplads.
Somme Mge haad jeg atter smelt, da Gudebilledene blev fandige i den forrige,
og mi sel alt ene under Trisking. Og gjorde kin Pasmene til den, men
da tog mig ligesaa lang Tid, som selve Figurene koste Løng. — Og arbei
for mig min Blegplads, haad i saa Gred pladen foru gredet mig.
Det er en grimmere kankelig Opgave: at smelt fradigt Gred lige ind til
den meermeste Forgrind, noget og helst mid gaer. Iste Pille stente jeg
gave den Fradighed og Tid, der haad er i et sandt lille Parti, meermest
indenfor en hlevgaard's haad; det er haad ikke det Ste i Naturen, jeg vilde
male, men det meere fole meere Menneke haad den allevege, men det
Mppige, der ingen tide Ladet Bunden sees for haad Gred og Planter.
Lad den stene hooit paa blinde, men den Skim hlev mig sauskelig
at fremstille, da det er ind bredt paa en althoo stor Flade, noget, der
ikke meere haad endes. De blinde Piletræer, haad jeg, er tyktere
mig net sel, men Gredet arhinde jeg mig toet i. Og saer at
fremstille, haad den mindst er i mig selo, men siges alle Ple lang.
at Dytter sigge skjønnet om, haad haad saer. Maatte dette da
ogaa tykter mig, thi the smaa Pilleder, er haad ringe Fradig af en
huel Vinter, helst, naar de er saer. Og paa disse the tykter jeg dog mere
end mine G, stente i den meermeste Fremtid — da stente jo tillige ankefale
min Ansøgning, for haad den Ingen Anden taler, ind jeg selo. —

Minne Pige! Du som for maaned mit Tilbud, tænker Du paa, at du, du
skulle tilhøre, kunde gjenne et langt Liv levet Dig paa Klædevarer,
i dit Linnil ved den Salgands, som forside ved Armand, og som
latter frem de deiligste Blomster af den samme Fortind, der nu
kun haave Tideler. Tænk Du paa, at mine kedst Billeder staa
i smaae Bøger eller komme aldrig frem, mere de, der stilles ud
for Enhver, der forpinte og sjælelige. Tænk Du paa, at det kunde
have været om verit, at du haade i Din Magt, at jjerne mig til
en dygtig Kunstner, og skulde blevet det, kun for at glæde dig. -

Eller - fortæller et Maaned om dit smukke Ansigt, hvorefter
din Tanke dæler ved haave, der tegner sig mangt et Billede ved
dine Farvelers anden Bred, kun for at see dig glæde? Margrethe!
Hvad ved, og see dig ikke ved; men gæve det altid efter Fortjens
de i denne Verden. See gid du haave, til hvem du længere sig, ma
seer helv end og, men gid du dig altid maatte finde Plads til et lille
Minde om den stakkels Maler, der haarene kjænte Verden eller sig selv.

Antikvit Maler. Pompej'ske Decorationer af
den Antikvitets Museum.

Lindgren & Martz 45.

Et heeligt Brev og maler igaar fra Maden og Theatret, og heri ogsaa An-
kel Borneas haave skrevet nogle Ord, lakkede Tæve i mine Fjere. De
gode Mennesker forstaaer, at og ikke har det rigtig godt, men at forbe-
min Stilling er ikke i deres Magt. Hvad gæmmer dette Lav i dit Hjel for
mig? Denne Maaned vil maaskee sende mig Begyndelsen til Miget. -

Højst holdt igaar i Akademiet et deiligst Foredrag over Polyquats
Arbejder, som har haave salt om i flere Tider, men igaar gjordes haave
Uddrag af Pansanias's Beskrivelse, det mest, der er levet os af denne
berømte Kunstners Arbejder, og fortæller dem med saamegen Nysgjærighed,
stættende sig til lignende Beskrivelser af moderne Kunstværker, at haave
ganske huer mig til sin Mening haave har: at nemlig det gamle
Grækenland haave en udviklet Malerkunst paa samme Tid. Billedning
gjæmmer den sjæld see deilig see Blevist, som intet andet Sted senere.